

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะประเมินผลของการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรมข้าราชการ "ชีวิตดีมีคุณค่า" ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ในด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ กระบวนการดำเนินงานโครงการ การนำผลที่ได้จากการฝึกอบรมตามโครงการไปใช้ในการพัฒนาตนเองและพัฒนางานและความต้องการของผู้ที่ผ่านการอบรมที่มีต่อโครงการเพื่อการวางแผน การปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ลำดับขั้นตอนในการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
7. การนำเสนอผลการวิจัย

1. ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการฝึกอบรม คุณธรรมของข้าราชการครู ข้อกำหนดของโครงการพร้อมศึกษาสภาพการปฏิบัติงานจริงของโครงการพัฒนาคุณธรรมข้าราชการ "ชีวิตดีมีคุณค่า" ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 กำหนดกรอบความคิด หัวข้อปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4 สร้างเครื่องมือเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
และพิจารณาให้ข้อคิดเห็น

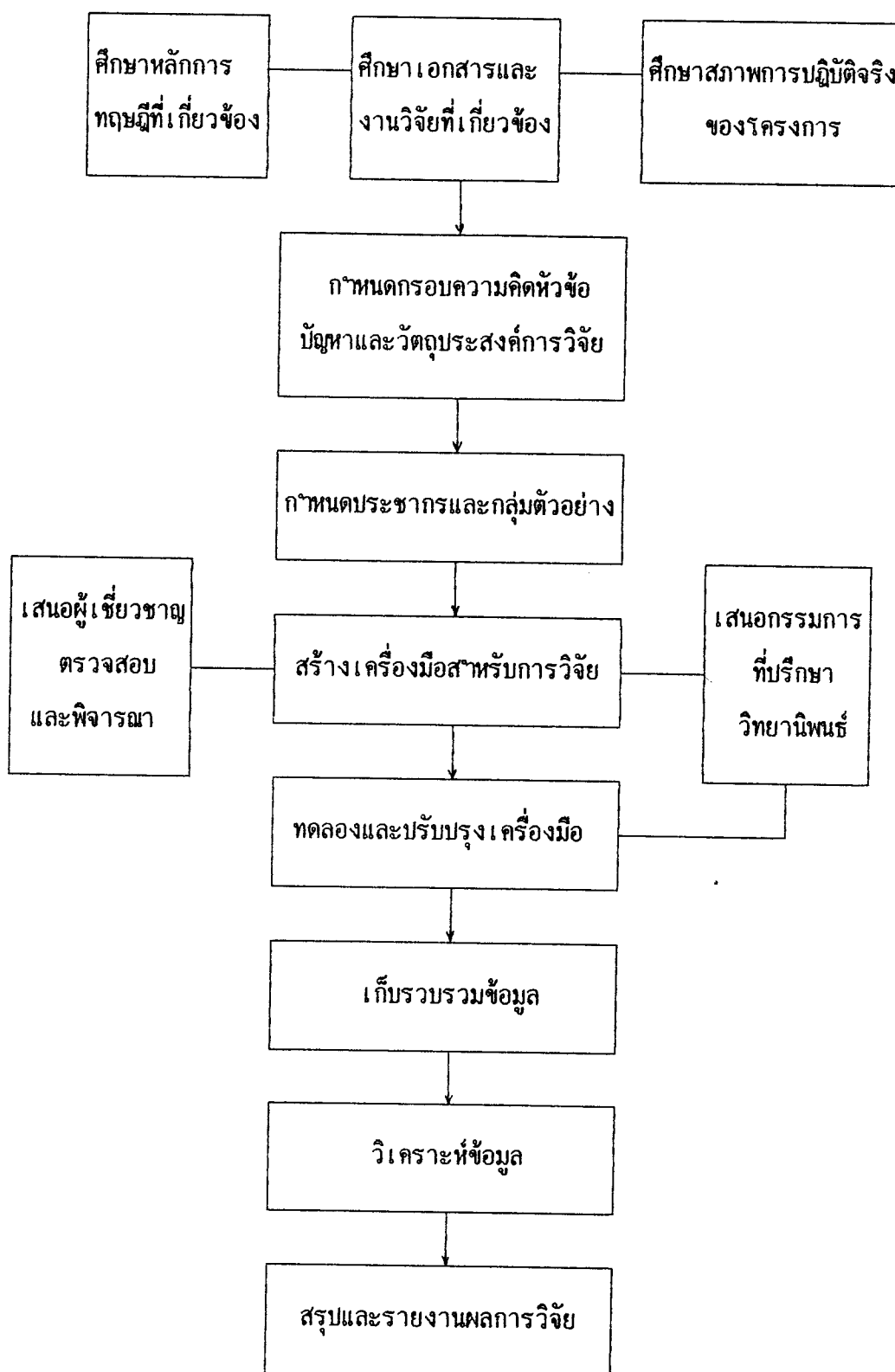
1.5 ทดลองและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์

1.6 เก็บรวบรวมข้อมูล

1.7 วิเคราะห์ข้อมูล

1.8 สรุปและรายงานผลการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดในแผนภูมิ 5

แผนภูมิที่ 5 แสดงขั้นตอนดำเนินการวิจัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย คณะกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรมข้าราชการ "ชีวิตดีมีคุณค่า" จำนวน 25 คน ข้าราชการครูที่ผ่านการอบรมในโครงการพัฒนาคุณธรรมข้าราชการ "ชีวิตดีมีคุณค่า" รุ่นที่ 1-23 จำนวน 1,804 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,829 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการดังนี้

- 1) คณะกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรมข้าราชการ "ชีวิตดีมีคุณค่า" จำนวน 25 คน ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง
- 2) ข้าราชการที่ผ่านการอบรมในโครงการพัฒนาคุณธรรมข้าราชการ "ชีวิตดีมีคุณค่า" โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ R.V.Krejcie และ D.W. Morgan (อ้างถึงใน ประยูร อาษานาม, 2534) จากประชากร 1,804 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 317 คน

2.2 คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร โดยเทียบบัญญัติไตรยางค์ จำนวนตามสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่เป็นต้นสังกัดของข้าราชการครูผู้ผ่านการอบรม

2.3 การสุ่มตัวอย่างดำเนินการสุ่มโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จัปฉลากโดยไม่ใส่คืน

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการที่ผ่านการอบรมในโครงการ

หน่วยงาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง	207	37
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกระนวน	100	18
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอน้ำพอง	106	19
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภออุบลรัตน์	47	8
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองเรือ	99	17
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านฝาง	69	12
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมแพ	101	18
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอภูเวียง	98	17
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสีขอมพู	219	39
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านไผ่	128	22
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท	58	10
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอัญญาศิริ	112	20
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพระยืน	46	8
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพล	80	14
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองสองห้อง	109	19
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแวงน้อย	53	9
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแวงใหญ่	35	6
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาสนกวาง	35	6
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเปือยน้อย	36	6
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอภูผาม่าน	50	9
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น	15	3
รวม	1,804	317

ตารางที่ 2 สรุปจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนประชากร	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ข้าราชการที่ผ่านการอบรม	1,804	317
คณะกรรมการดำเนินโครงการ	25	25
รวม	1,829	342

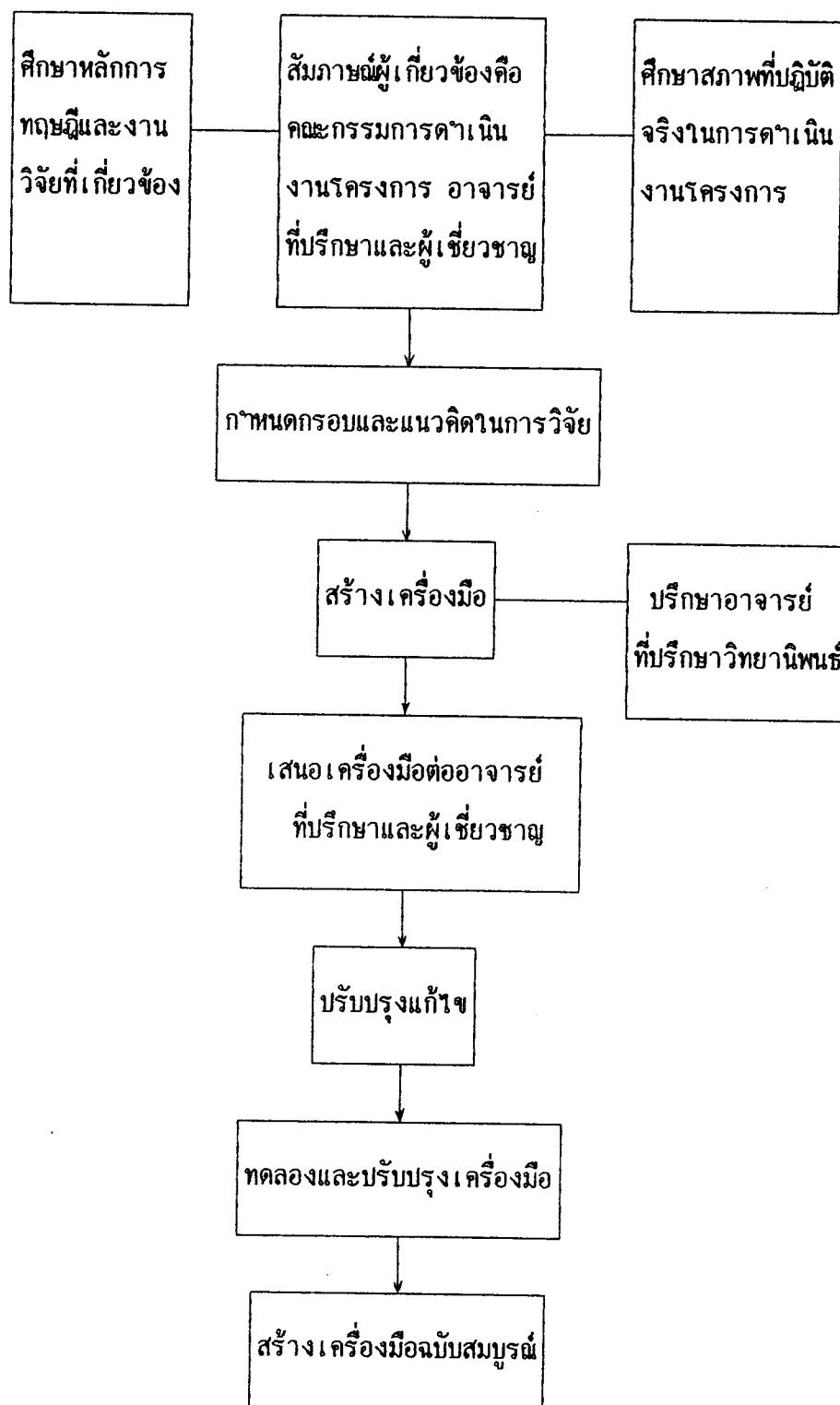
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลโครงการ และการพัฒนาคุณธรรมข้าราชการ
- 2) กำหนดกรอบแนวความคิดตามแนวทางการวิจัย
- 3) ร่างเสนอเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ
- 4) เสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาความตรง (Validity) และรับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือ
- 5) นำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ
- 6) นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองที่ (Try-out) กับผู้ผ่านการอบรมโครงการ-พัฒนาคุณธรรมข้าราชการ "ชีวิตดีมีคุณค่า" ที่ไม่ใช่อำเภอตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability)
- 7) ปรับปรุงเครื่องมือที่ทดลองใช้ และจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

แผนภูมิ 6 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.2 โครงสร้างและลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับคณะกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรมข้าราชการ "ชีวิตดีมีคุณค่า" ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklists)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานโครงการเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ชุดที่ 2 สำหรับข้าราชการที่ผ่านการอบรมในโครงการพัฒนาคุณธรรมข้าราชการ "ชีวิตดีมีคุณค่า" ประกอบด้วย 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklists)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานโครงการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับการนำผลที่ได้จากการฝึกอบรมตามโครงการไปใช้ในการพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 5 สอบถามเกี่ยวกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม ที่มีต่อโครงการ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

3.3 คุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดย

1) หาความตรง (Validity) โดยนำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาแล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คน ตรวจสอบในด้านความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity)

การใช้ภาษา (Wording) และรูปแบบ (Format) อีกครั้ง เมื่อรับเครื่องมือกลับคืนจากผู้เชี่ยวชาญ นำข้อแก้ไขทั้งหมดมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

2) หาความเที่ยง (Reliability) นำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Try out) เพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงกับผู้ผ่านการอบรมในโครงการพัฒนาคุณธรรมข้าราชการ "ชีวิตดีมีคุณค่า" ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง 10 คน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านฝาง 10 คน และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองสองห้อง 10 คน จากการทดลองครั้งนี้หาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยใช้วิธี Alpha Coefficient (r_α) ของ Cronbach (อ้างถึงใน ประยูร อาษานาม : 2534) ได้เครื่องมือที่มีสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.96

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

4.1 ส่งหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น เพื่อประสานงานกับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในสังกัด

4.2 ผู้วิจัยได้นำส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือและคำชี้แจงที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในสังกัดด้วยตนเอง

4.3 การรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ไปรับแบบสอบถามด้วยตนเองที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอด้วยตนเอง และผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนที่ถูกต้องสมบูรณ์ จำนวน 323 ชุด จากแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 342 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.44 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม (ชุด)		ร้อยละของ แบบสอบถาม ที่ได้รับคืน
	ส่งไป	ได้รับคืน	
1. คณะกรรมการดำเนินงานโครงการ	25	19	76.00
2. ข้าราชการที่ผ่านการอบรม	317	304	95.00
รวม	342	323	94.44

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้นำไปวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-PC⁺ ดังนี้

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามนำมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการดำเนินงานโครงการ นำผลที่ได้จากการฝึกอบรมในโครงการไปใช้ในการพัฒนาตนเองและพัฒนางาน และความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อโครงการ วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาแปลความโดยพิจารณาระดับของค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ตามหลักเกณฑ์จุดกลาง (Midpoint) ของช่วงระดับคะแนน (Class interval) ดังนี้

5.2.1 ความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการดำเนินงานโครงการ

4.51–5.00 หมายความว่า มีความเหมาะสมมากที่สุดหรือดีมาก

3.51–4.50 หมายความว่า มีความเหมาะสมมากหรือดี

2.51–3.50 หมายความว่า มีความเหมาะสมปานกลางหรือพอใช้

1.51–2.50 หมายความว่า มีความเหมาะสมน้อยหรือเกือบพอใช้

1.00–1.50 หมายความว่า มีความเหมาะสมน้อยที่สุดหรือต้องแก้ไข

5.2.2 การนำผลที่ได้จากการฝึกอบรมโครงการไปใช้ในการพัฒนาตนเองและพัฒนางาน

- 4.51-5.00 หมายความว่า มีการนำไปใช้มากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายความว่า มีการนำไปใช้มาก
- 2.51-3.50 หมายความว่า มีการนำไปใช้ปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายความว่า มีการนำไปใช้น้อย
- 1.00-1.50 หมายความว่า มีการนำไปใช้น้อยที่สุด

5.2.3 ความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อโครงการ

- 4.51-5.00 หมายความว่า มีความต้องการมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายความว่า มีความต้องการมาก
- 2.51-3.50 หมายความว่า มีความต้องการปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายความว่า มีความต้องการน้อย
- 1.00-1.50 หมายความว่า มีความต้องการน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

6.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

7. การนำเสนอผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยซึ่งได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียงตามลำดับหัวข้อ คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ความเหมาะสมของปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานโครงการ การนำผลที่ได้จากการฝึกอบรมตามโครงการไปใช้ในการพัฒนาตนเองและพัฒนางานและความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อโครงการ ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ระบุไว้ในบทที่ 1 ดังจะเสนอในบทต่อไป